

Після звільнення з табору, о. Феодосій (Росоха) залишив чернецтво. Працював на різних державних посадах, зокрема директором санаторію «Карпати». Помер в Ужгороді 14 квітня 1983 р.

Юрій Данилець

Матеріал статті підготовлено на основі спогадів Т. Росохи, опублікованих о. Степаном Біляком у газеті «Карпатська Україна. Красне поле» у березні-квітні 2005 р. та на основі матеріалів племінниці Т. Росохи – пані Олени Іванівни Кашка.

Протоієрей Євгеній Якуб (7.07.1897 - 7.03.1946)

Народився 7 червня 1897 р. в с. Довге (нині Іршавського району Закарпатської області). Закінчив 6 класів гімназії в Мараморош-Сиготі.

В роки Першої світової війни воював на Італійському фронті. З 1917 р. по 1923 р. працював чиновником в окружному управлінні в Довгому. У 1923 р. поступив на навчання до духовної семінарії в Празі. 15 червня 1924 р. в Карлових Варах висвячений архієпископом Савватієм на диякона¹. 12 жовтня 1924 р. рукоположений у сан священника єпископом Досифеєм в с. Нанково. З 10 квітня 1924 р. по 15 липня 1924 р. – настоятель приходу у с. Нересниця Тячівського округу. З 1924 р. по 1926 р. – настоятель приходу в с. Нягово Тячівського округу. З 1926 по 1929 р. – настоятель приходу у с. Дубрівка Іршавського округу.² У 1929-1931 рр. – священник у с. Лисичово Іршавського округу. З 1931 по 1939 р. – секретар архієпископа Савватія на Підкарпатській Русі. У 1939 р. очолив Духовну Консисторію в Хусті. З 1943 р. служив на приході у с. Березово Хустського округу. Співпрацював з кількома політичними партіями.

23 листопада 1944 р. у Хусті був затриманий службою «Смерш». У постанові на арешт вказувалося, що о. Є. Якуб в травні 1944 р. у м. Хуст був завербований німецьким офіцером

¹ ДАЗО. – Ф. 63. – Оп. 1. – Спр. 680. – Арк. 9.

² Там само. – Арк. 56.

контррозвідувального органу «Абвертрупп» в якості агента і співпрацював з ним до жовтня 1944 р¹. На допитах о. Є. Якуб відкидав звинувачення в резидентській діяльності, наголошуючи на тому, що змушений був співробітничати з німцями під загрозою арешту. 23 березня 1945 р. «Смерш» передав справу священника опергрупи першого управління КДБ УРСР в Ужгороді. Після додаткового розслідування слідчі прийшли до висновку, що матеріалів для передачі справи до суду недостатньо.

У зв'язку з погіршенням стану здоров'я внаслідок виснажливих допитів, 28 січня 1945 р. міра затримання була змінена на підписку про невийзд². 9 березня 1945 р. о. Євгеній помер.

14 жовтня 1992 р. прокуратура Закарпатської області переглянула справу о. Є. Якуба. Було встановлено наступні факти:

«27 ноября 1944 г. Якуб Е.Д. был арестован отделом контрразведки 4-го Украинского фронта в подозрении его сотрудничества с немецкой разведкой. Ему было предъявлено обвинение по ст. 58-6 УК РСФСР в том, что он, являясь резидентом немецкого контрразведывательного органа, имел у себя на связи агентуру и руководил ее шпионской работой, а также сам лично добывал сведения о партизанах и советских парашютистах и передавал их контрразведывательному органу, который ведет борьбу с Советским Союзом;

В предъявленном обвинении Якуб виновным себя не признал и показал, что он в июне 1944 года был арестован офицером немецкой контрразведки и увезен в г. Мукачево, где под угрозой оружия был завербован в качестве агента. Однако никаких сведений в контрразведку не передавал, агентуры на связи не имел, партизан и парашютистов не выдавал.

10 сентября 1946 года постановлением дознавателя МГБ УССР уголовное дело по обвинению Якуб Е.Д. дальнейшим производством было прекращено на основании ст. 4 п. а УПК УССР за смертью обвиняемого.

Из материалов уголовного дела усматривается, что обвинение Якуб в принадлежности к немецким карательным органам было

¹ Архів УСБУ. – Арх. кримін. спр №1753-С. (Якуб Є.Д.). – Арк. 4.

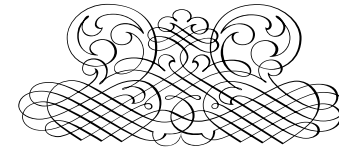
² Там само. – Арк. 36.

построено на его личных показаниях и другими какими-либо фактическими доказательствами не подтверждено. Конкретных фактов его пособнической деятельности в деле не имеется.

Якуб освобожден из-под стражи 28 января 1945 г. Содержался под стражей 2 месяца и один день. 7 марта 1946 г. Якуб Е.Д. умер»¹.

15 жовтня 1992 р. протоієрея Євгена Якуба реабілітували.

Юрій Данилець

¹ Архів УСБУ. – Арх. кримін. спр №1753-С. (Якуб Є.Д.). – Арк. 55-56.